

Sygn. akt: IV RC 412/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2021r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia SR Jakub Paciorek

Protokolant: Natalia Cyburt

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 lutego 2021r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego P. S. działającego przez matkę I. K.**

przeciwko M. S. (1)

o podwyższenie alimentów

- 1) umorzyć postępowanie odnośnie do objętego pozwem żądania zasądzenia alimentów ponad kwotę 1000 zł (tysiąc złotych) miesięcznie;
- 2) zasądza od pozwanego M. S. (1) na rzecz małoletniego powoda P. S. alimenty w kwocie po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego powoda I. K. do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od 29 września 2020r., a to w miejsce alimentów objętych ugodą z dnia 8 listopada 2018r. zawartą przed mediatorem K. W., której Sąd Rejonowy w Rybniku nadał klauzulę wykonalności w postanowieniu z dnia 19 listopada 2019r., sygn. akt IV RC 549/18;
- 3) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 4) nie obciążać małoletniego powoda kosztami niniejszego postępowania;
- 5) nakazać pobrać od pozwanego M. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rybniku kwotę 200 zł (dwieście złotych) z tytułu części obciążającej go opłaty od pozwu;
- 6) nadaje wyrokowi w punkcie 2. rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt: IV RC 412/20

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 25 lutego 2021 roku

Małoletni powód P. S. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego matkę I. K. w niniejszej sprawie przeciwko pozwanemu M. S. (2) wniósł o podwyższenie alimentów ustalonych ugodą mediacyjną, zaopatrzoną w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w Rybniku w dniu 3 stycznia 2019 roku (sygn. akt: IV RC 366/18) w wysokości 400 złotych do kwoty 2 500 złotych miesięcznie, płatnych do dnia 10. każdego miesiąca do rąk matki I. K., począwszy od dnia 29 września 2020 roku z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż nastąpiła istotna zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda oraz kosztów jego utrzymania, a także dochodów matki i pozwanego. Podał, iż matka jest w stanie ponieść koszty jego utrzymania jedynie na minimalnym poziomie. Całkowite dochody wynoszą 2 519 złotych, na co składa się: zasiłek rodzinny w wysokości 219 złotych, świadczenie 500+ w wysokości 1 000 złotych oraz alimenty na powoda w wysokości 400 złotych oraz jego siostrę w wysokości 900 złotych. Opłaty związane z utrzymaniem mieszkania wynoszą 1 200 złotych, wyżywienie 1 000 złotych, a pozostałe 300 złotych przeznaczone jest na mleko i środki higieniczne. Matka powoda nie pracuje zarobkowo, kontynuuje naukę na Uniwersytecie (...), gdzie otrzymuje stypendium socjalne, a wskutek sytuacji rodzinnej pozostaje pod stałą opieką lekarza psychiatry. Podniesiono, iż sytuacja materialna pozwanego jest korzystna, gdyż zarabia około 7 000 złotych miesięcznie jako zawodowy kierowca. Wskazano także, iż pozwany nie sprawuje opieki nad powodem, nie interesuje się nim i nie wspiera rodziny. Powód podkreślił, iż pozwany miał problem z nadużywaniem alkoholu, a obecnie w toku są sprawy o znęcanie się nad rodziną.

Wysokość alimentów została uargumentowana koniecznością zatrudnienia opiekunki (koszt za godzinę opieki wynosi 12,00 złotych), co umożliwiłoby matce powoda powrót do pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał żądanie pozwu na rzecz powoda w kwocie po 600 złotych miesięcznie i wniósł o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

W uzasadnieniu wskazał, iż nie nastąpiła zmiana okoliczności uzasadniająca wzrost kosztów utrzymania powoda, bowiem może on uczęszczać do przedszkola, co jednocześnie eliminuje konieczność zatrudnienia opiekunki. Pozwany wyraził chęć sprawowania opieki nad synem po godzinach pracy, w czym może pomóc także jego matka. Pozwany kategorycznie zaprzeczył jakoby jego zarobki kształtowały się na poziomie 7 000 złotych, a także, że znęcał się nad matką powoda oraz małoletnimi dziećmi. Podniósł, iż I. K. posiada duże możliwości zarobkowe na poziomie kwoty 3 000 złotych. Koszt swojego utrzymania określił na 1 962 złotych.

W toku postępowania, na rozprawie w dniu 12 listopada 2020 roku pozwany uznał powództwo do kwoty 650 złotych miesięcznie.

Wobec złożenia przez powoda wniosku o udzielenie zabezpieczenia, Sąd postanowieniem z dnia 22 stycznia 2021 roku zasądził od pozwanego na rzecz powoda z tytułu zabezpieczenia kwotę 800 złotych miesięcznie, począwszy od lutego 2021 roku na czas trwania postępowania.

Ostatecznie, na rozprawie w dniu 25 lutego 2021 roku powód cofnął pozew o zasądzenie alimentów powyżej kwoty 1 000 złotych, a pozwany uznał powództwo do kwoty 800 złotych miesięcznie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni P. S. pochodzi z nieformalnego związku (...) oraz pozwanego M. S. (1). Urodził się (...)

(dowód: okoliczność bezsporna, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 5 akt o sygn IV RC 549/18)

Ugodą zawartą przed mediatorem w dniu 8 listopada 2018 roku pozwany zobowiązał się do płacenia do rąk matki kwoty 400 złotych w terminie do 10-go każdego miesiąca, począwszy od grudnia 2018 roku wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia którejkolwiek z rat. Sąd Rejonowy w Rybniku postanowieniem z dnia 3 stycznia 2019 roku nadał powyższej ugodzie klauzulę wykonalności. W trakcie zawierania ugody powód miał około 6 miesięcy.

(dowód: kopia sprawozdania z mediacji wraz z ugodą k. 8-9)

Małoletni P. S. uczęszcza do publicznego przedszkola. Z uwagi na często absencje matka powoda ponosi z tego tytułu kwotę około 70 złotych. Średniomiesięczne koszty utrzymania powoda obejmują wydatki na zakup żywności, w tym mleka (500 złotych), odzieży i obuwia (150-200 złotych), środków czystości (20 złotych), a także koszty związane z edukacją (50 złotych), rozrywką (50 złotych), wyjazdami wakacyjnymi (średnio 84 złotych miesięcznie). Aktualnie

koszty wyżywienia powoda są wyższe z uwagi na konieczność zaopatrywania małoletniego w mleko modyfikowane, co powoduje koszt na poziomie kwoty 145 złotych miesięcznie. Małoletni będzie spożywał mleko do około 3 roku życia. Wówczas wydatki na jego wyżywienie obejmować będą kwotę około 400 złotych miesięcznie. Koszty mieszkania zajmowanego przez powoda, jego matkę oraz siostrę obejmują średnio kwotę 960 złotych. Na tę kwotę składa się czynsz (710 złotych), opłaty za korzystanie z energii elektrycznej (83 złotych), gazu (37 złotych) oraz internetu (129 złotych). Przypadające na powoda z tego tytułu koszty wynoszą więc 320 złotych. Łącznie więc wynoszą one około 1 250 – 1 300 złotych miesięcznie. Powód nie posiada żadnego majątku, który przynosiłby dochód. Od czasu zawarcia ugody wzrosły wydatki na wyżywienie małoletniego, pojawiły się nowe koszty związane z edukacją rozrywką i wyjazdami wakacyjnymi, przy czym odpadł koszt zakupu pieluch.

Matka małoletniego ma 38 lat. W dacie zawarcia opisaną wyżej ugody otrzymywała zasiłek macierzyński w wysokości 1 680 złotych. Od 17 stycznia 2019 r. jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna. Otrzymuje stypendium socjalne w wysokości 1 200 złotych miesięcznie z (...), gdzie kontynuuję naukę. Uzyskuje alimenty na córkę w kwocie 900 złotych, a nadto pobiera świadczenie 500+ na oboje dzieci. Matka powoda otrzymuje również zasiłek rodzinny oraz dodatek do zasiłku rodzinnego w łącznej wysokości 288,00 złotych. Nadto jej rodzina co miesiąc wspiera ją finansowo w kwocie około 500 złotych. Na utrzymanie córki otrzymuje od ojca tej małoletniej dodatkowo kwoty od 100 złotych do 200 złotych miesięcznie. Korzysta z pomocy psychologa oraz leczy się psychiatrycznie.

Średniomiesięczne koszty utrzymania matki małoletniego obejmują wydatki na czynsz wraz z mediami (około 320 złotych), wizyty psychiatryczne oraz leki (około 220 złotych), oraz opłaty za telefon (50 złotych). Ponosi także koszty własnego wyżywienia. Czesne za studia wynosi 2 150 złotych.

(dowód: zaświadczenie lekarskie k. 23, zaświadczenie k. 28-29, zaświadczenie z PUP k. 30, historia rachunku k. 31-67, decyzja w sprawie ustalenia prawa do zasiłku k. 68-69, informacja o świadczeniu wychowawczym 500+ k. 70-71, częściowo zeznania I. K. k. 113, zeznania G. K. k. 209).

Pozwany ma 37 lat. W 2016 roku pozwany pracował jako kierowca w transporcie międzynarodowym. Uzyskiwany wówczas dochód pozwalał mu na gromadzenie znacznych oszczędności. W chwili zawarcia ugody pozwany pracował u innego pracodawcy z zarobkami na poziomie kwoty około 4 000 – 4 500 złotych.

Obecnie pozwany zatrudniony jest w firmie (...) z siedzibą w K., jako kierowca. Wynagrodzenie miesięczne wynosi około 2 750 złotych netto. Pozwany nieregularnie otrzymuje od pracodawcy dodatkowe środki na poziomie 200 złotych. Zamieszkująca z pozwanym partnerka miesięcznie przekazuje mu środki pieniężne w kwocie 700 złotych za wspólne opłaty mieszkaniowe. W lipcu 2020 r. z tytułu zwrotu podatku otrzymał kwotę 1 748,04 zł.

Pozwany w marcu 2020 roku, ze zgromadzonych oszczędności, spłacił zobowiązanie finansowe wynikające z korzystania z karty kredytowej w wysokości około 11 000 złotych.

Pozwany posiada kartę, z której finansuje wydatki na paliwo ponoszone w pracy. W przypadku przekroczenia limitu objętego tym środkiem płatniczym, pracodawca przelewa mu określoną kwotę niezbędną na ten cel. Z tego tytułu pozwany w dniu 30 grudnia 2020 roku otrzymał kwotę 500 złotych, zaś w dniach 18 sierpnia 2020 roku i 31 sierpnia 2020 roku odpowiednio kwoty 3 100 złotych i 880,05 złotych.

W 2018 roku i 2019 roku pozwany przelewał na rzecz matki powoda kwoty w zakresie od 1 500 złotych do 5 510 złotych.

Zaciągnął kredyt na zakup mieszkania w wysokości 120 000 złotych. Środki te uruchomiono 17 czerwca 2020 roku. Rata miesięczna z tego tytułu wynosi 460 złotych.

Średniomiesięczne koszty utrzymania pozwanego obejmują wydatki na czynsz (570 złote), telefon (30 złotych), dojazdy do pracy (200 złotych), wyżywienie (500 złotych), środki czystości (30 złotych) i opłaty za Internet (50 złotych). Ponosi jeszcze wydatki za media. Obciążające go miesięcznie wydatki wynoszą około 2 000 złotych.

(dowód: kopia umowy o kredyt hipoteczny k. 82, informacja k. 93, referencje k. 94-95, zeznania I. K. k. 113, zeznania M. S. (1) k. 114, 209, zaświadczenie k. 141, historia transakcji k. 142-149, potwierdzenia przelewów k. 150-179)

Strony do rozpadu związku w lutym 2020 roku mieszkały razem. Aktualnie stałą pieczę nad małoletnim P. S. sprawuje matka. Z uwagi na konflikt istniejący między stronami uzasadniany przez matkę uprzednim nagannym zachowaniem pozwanego związanym z nadużywaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, nie pozwala ona na kontakty małoletniego z ojcem. Ostatnie kontakty małoletni zrealizował z ojcem w sierpniu 2020 roku. Pomiędzy nimi toczy się postępowanie o uregulowanie kontaktów pozwanego z dzieckiem oraz postępowanie karne. Pozwany wykazuje chęć uczestniczenia w życiu małoletniego syna i regularnego spędzania z nim czasu oraz sprawowania nad nim opieki. Podjęta przez niego praca w godzinach od poniedziałku do piątku od 19:00 do 6:00 rano oraz w co drugi weekend pozwalają mu na częste kontakty z dzieckiem. Także jego najbliższa rodzina przejawia chęć pomocy w opiece nad małoletnim. Pozwany podjął leczenie odwykowe w Centrum (...) w R. oraz uczęszcza na zajęcia dot. Treningu Umiejętności Wychowawczych.

(dowód: zaświadczenie k. 83, Kontrakt Treningu Umiejętności Wychowawczych k. 85, , oświadczenie R. S. k. 92, referencje k. 94-95, zeznania I. K. k. 113, zeznania M. S. (1) k. 114)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej opisane dowody, które Sąd uznał za spójne logiczne i nie budzące wątpliwości. Zeznania matki powoda oraz pozwanego zasadniczo w szerokim zakresie korespondowały z pozostałymi dowodami, były spójne, logiczne i zgodne z wskazaniami doświadczenia życiowego, częściowo jednak nie zasługiwały na uwzględnienie.

W ocenie Sądu część z oznaczonych przez matkę powoda w trakcie przesłuchania wydatków związanych z utrzymaniem małoletniego była zawyżona. Przed wszystkim mając na względzie wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, jak również sytuację materialną rodziców i wiek powoda, która ma niespełna 3 lata uznać należało, iż koszt zakupu żywności dla małoletniego powinien kształtować się na poziomie kwoty 350 złotych miesięcznie (jak zresztą wskazane to zostało w piśmie datowanym na 25 listopada 2020 r.), przy uwzględnieniu zaś kosztów zakupu mleka - 500 złotych, natomiast zakupu i obuwia w granicach kwoty 150-200 złotych. Zdaniem Sądu kwota ta jest wystarczająca, aby wyposażyć dziecko w niezbędne ubrania i buty o jakości spełniającej oczekiwania matki powoda odnośnie do ich jakości. Z podobnych względów, mając na uwadze, iż obecnie matki powoda nie obciążają wydatki z tytułu zakupu pieluch dla małoletniego, ani też nie wskazywała ona na konieczność zapewnienia dziecku specjalistycznych środków związanych z utrzymaniem higieny, uznać należało, że koszt zakupu środków czystości nie powinien być przekraczać kwoty około 20 złotych (co także jest zgodne z treścią pisma datowanego na 25 listopada 2020 r.). Wreszcie, jak wyżej wskazano, uwzględnienie złożonych przez matkę powoda rachunków prowadziło do przyjęcia, że średnio z tytułu czynszu wydatkowała kwotę 710 złotych, za korzystanie z energii kwotę 83 złotych, gazu 37 złotych oraz Internetu 129 zł, łącznie więc kwotę 960 złotych, nie zaś kwotę 1 200 złotych. W stosunku do wyższych kwot wskazywanych pozwie powód nie sprostął ciężącemu na nim obowiązкови dowodowemu.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w zakresie w jakim wskazał, iż obciążające go koszty mieszkania wynoszą łącznie około 1 000 złotych miesięcznie. Biorąc bowiem pod uwagę, że koszty czynszu i Internetu wynosiły kwotę około 600 złotych, uznaniu opisanej wyżej łącznej kwoty za usprawiedliwionej sprzeciwiała się zasady doświadczenia życiowego.

Nagrania o numerze (...) oraz (...) nie mogły stanowić podstawy do dokonania ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, albowiem nagrania te nie wskazywały jednoznacznie, aby pozwany osiągał wyższe dochody, od wynikających z treści złożonych przez niego dokumentów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż wobec cofnięcia pozwu, które zgodnie

z art. 203 § 4 k.p.c. było dopuszczalne, Sąd na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. umorzył niniejsze postępowanie ponad kwotę 1 000 złotych miesięcznie (punkt 1. wyroku)

Podstawę prawną zgłoszonego w niniejszej sprawie żądania stanowiły przepisy art. 138 k.r.o., 135 k.r.o. oraz 133 k.r.o.

Zgodnie z regulacją art. 133 § 1 k.r.o. każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.o., uzależniając go z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej zaś od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć te, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Będą to zatem nie tylko elementarne potrzeby polegające na zapewnieniu minimum egzystencji lecz również te, których celem jest stworzenie warunków bytowania stosownie do wieku uprawnionego, stanu jego zdrowia i innych okoliczności, których uprawniony nie jest w stanie własnymi siłami sobie zapewnić.

Należy przy tym podkreślić, że opisane, usprawiedliwione potrzeby w przypadku dziecka uprawnionego do alimentów powinny być przy tym oceniane całościowo, a zatem nie tylko na podstawie wieku, lecz również miejsca pobytu dziecka, jego środowiska, możliwości zarobkowych podmiotów zobowiązanych do jego utrzymania i całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co jednoznacznie wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 roku, III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15).

Do możliwości zarobkowania poza podstawowym wynagrodzeniem wlicza się ponadto wszelkiego rodzaju premie, nagrody, świadczenia z funduszu socjalnego, dodatki itp. Sąd określając status zarobkowy zobowiązanego nie opiera się wyłącznie na kwotach aktualnie osiągniętych dochodów, lecz przede wszystkim sprawdza jego możliwości zarobkowe oraz to czy zostały one w pełni wykorzystane. (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 roku, III CR 212/58). Obowiązek alimentacyjny drugiego z rodziców, również nie pozostaje bez znaczenia dla określenia kwoty świadczeń alimentacyjnych.

Zgodnie zaś z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Wydając orzeczenie zmieniające wysokość dotychczasowych świadczeń należy wziąć pod uwagę czas jaki minął od wydania ostatniego orzeczenia w sprawie, jak również zmianę stosunków. Z wnioskiem o zmianę orzeczenia dotyczącego świadczeń alimentacyjnych może wystąpić zarówno zobowiązany jak i uprawniony do tych świadczeń. Poprzez zmianę stosunków należy przede wszystkim rozumieć zarówno zmiany w statusie ekonomicznym uprawnionego wynikające z jego usprawiedliwionych potrzeb, jak i zmianę zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Sąd wydając orzeczenie zmieniające zakres obowiązku alimentacyjnego kieruje się przede wszystkim dobrem małoletniego dziecka. Szeroko rozumiane dobro dziecka należy pojmować zarówno w sferach materialno-bytowych, jak również psychologiczno-rozwojowych.

Zgodnie z art. 213 k.p.c. Sąd co do zasady jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W niniejszej sprawie pozwany uznał powództwo co do kwoty 800 złotych miesięcznie, a nie wystąpiły te negatywne przesłanki przemawiające za przyjęciem tego uznania za bezskuteczne. Pozwany nie kwestionował więc, iż od daty zawarcia ugody w dniu 8 listopada 2018 roku doszło do zmiany okoliczności istotnych z punktu widzenia jego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego powoda, o której to przesłance mowa w art. 138 k.r.o. Na marginesie zauważyć jedynie wypada, iż wspomniana zmiana przejawiała się w tym, iż matka powoda obecnie nie pracuje, pozwany uzyskał nowe zatrudnienie z mniejszym wynagrodzeniem, zaś koszty utrzymania dziecka – skutek osiągnięcia wyższego wieku – uległy zwiększeniu (pojawiły

się nowe wydatki związane z rozrywką, edukacją czy wyjazdami, przy jednoczesnym wzroście innych kosztów np. dotyczących wyżywienia).

Bezspornym było to, że trzyletni powód nadal nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, dlatego też zabezpieczenie jego potrzeb w dalszym ciągu obciąża rodziców. Nie posiada on także majątku przynoszącego dochód, który mógłby być przeznaczony na pokrycie jego kosztów utrzymania i wychowania.

Jak wyżej wskazano koszty utrzymania powoda wynoszą obecnie około 1 250-1 300 złotych miesięcznie, natomiast w nieodległym czasie ulegną one zmniejszeniu do kwoty 1 150-1 200 złotych wskutek obniżenia kosztów wyżywienia związanego z zaprzestaniem korzystania przez dziecko z mleka modyfikowanego. W ocenie Sądu wydatki te nie stanowią przejawu zbytku uprawnionego, a wynikają przede wszystkim z konieczności zaspokojenia jego najniezbędniejszych potrzeb związanych np. z mieszkaniem, wyżywieniem, czy ubraniem, utrzymaniem w czystości oraz rozwojem związanym z edukacją oraz rozrywką. W tym kontekście stwierdzić przyjdzie, że koszty te odpowiadają przeciętnym cenom rynkowym, zwłaszcza zaś są adekwatne do stopy życiowej pozwanego.

Sąd ustalając wysokość usprawiedliwionych wydatków powoda pominął wskazywane w pozwie koszty ustanowienia opieki, bowiem na dzień wyrokowania koszty te nie występowały z uwagi na to, że małoletni uczęszcza do przedszkola. Ponadto biorąc pod uwagę koszt tego rodzaju usługi, jak również prawdopodobne zarobki matki osiągane początkowo po rozpoczęciu zatrudnienia, jak również mając na uwadze, iż małoletni ma możliwość uczęszczania do placówki oświatowej, ewentualnie objęcia go opieką przez dziadków macierzystych w nieodległej przyszłości (po ewentualnym zaszczepieniu ojca matki małoletniego), ów znaczny koszt jawi się jako nieracjonalny, a konsekwencji – nie zasługujący na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu pozwany powinien ponosić większą część opisanych wyżej kosztów. Przeprowadzone postępowanie dowiodło, iż pozwany osiąga stały dochód w kwocie około 2 750 złotych, posiada także środki z tytułu zwrotu podatku (średnio 150 złotych miesięcznie). Oznacza to, że pozwany dysponuje łącznie kwotą średnio około 2 900 zł. Czasami otrzymuje od pracodawcy dodatkowe środki pieniężne.

W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała, że pozwany osiąga wyższe zarobki. Pozwany w rozpoznawanej sprawie przedstawił dokumenty (zaświadczenie o zarobkach, potwierdzenia wykonanych transakcji na rachunku bankowym), z których wynikało, iż w istocie od pracodawcy uzyskuje dochód na poziomie przezeń deklarowanym. Do odmiennych wniosków nie mógł prowadzić fakt, że pozwany w 2018 roku i 2019 roku przelewał matce małoletniego znaczne środki, jak również to, iż w marcu 2020 roku wpłacił we wpłatomacie kwotę około 11 000 złotych. Zdaniem Sądu pozwany wiarygodnie wyjaśnił, iż środki te pochodziły z oszczędności, które uzyskał pracując jako kierowca w transporcie międzynarodowym. Na uwzględnienie zasługiwały także jego zeznania, iż środki te zostały przez niego w całości spożytkowane. Uwiarygadnia to fakt, że pozwany od dłuższego czasu (od około 2 lat) osiąga znacznie niższy dochód od uprzednio uzyskiwanego, jak również to że w związku zakupem nieruchomości o wartości około 140 000 złotych zaciągnął kredyt na kwotę 120 000 złotych.

Na marginesie podnieść wypada, że w rozpoznawanej sprawie nie doszło do zrealizowania przesłanek z art. 136 k.r.o., który stanowi, iż jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana, bez ważnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła je na mniej zyskowne, nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Pozwany wyjaśnił bowiem, iż wprawdzie w dacie zawarcia ugody zarabiał wyższą kwotę 4 000-4 500 złotych, jednakże utrata tego zatrudnienia związana była z likwidacją działalności prowadzonej przez jego pracodawcę, okoliczność ta nie była zaś przez stronę powodową kwestionowana.

Wskazać jednocześnie trzeba, że koszt koniecznego utrzymania pozwanego zamykał się w kwocie około 2 000 złotych. W tej sytuacji, zwłaszcza zaś biorąc pod uwagę wysokość środków pozostałych mu średnio miesięcznie z uzyskiwanego dochodu po zaspokojeniu tych niezbędnych potrzeb, jak również to, iż na zaspokajanie bieżących wydatków dysponuje również kwotą w wysokości około 700 złotych przekazywaną mu przez jej partnerkę, nie powinno ulegać wątpliwości,

iz jest on w stanie lożyć zasądzoną kwotę 800 złotych miesięcznie. W przekonaniu Sądu kwota ta odpowiada w całości możliwościom zarobkowym i majątkowym pozwanego, a nie stanowi jednocześnie dla niego nadmiernego obciążenia, gdyż nawet po jej potrąceniu będą mu pozostawać do dyspozycji pewne środki. Zatem pomimo zmiany okoliczności w jego sytuacji zarobkowej na niekorzyść zasadne było podwyższenie należnych małoletniemu alimentów.

W ocenie Sądu kwota ta również odpowiada przesłance usprawiedliwionych potrzeb małoletniego, a także regulacji z art. 135 § 2 k.r.o., z której wynika, że wykonanie obowiązku alimentacyjnego może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego, w takim zaś wypadku pozostałych zobowiązanych obciąża obowiązek pokrywania w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. W tym kontekście Sąd wziął pod uwagę, iż matka powoda sprawuje stałą pieczę nad nim. Nie można jednakże tracić z pola widzenia, iż to wyłącznie jej sprzeciw powoduje, że pozwany nie sprawuje opieki nad małoletnim. Zauważyć w tym względzie trzeba, że pozwany wyraża chęć regularnego spotykania się z dzieckiem. W tym celu wystąpił przed tutejszym Sądem z wnioskiem o uregulowanie kontaktów z małoletnim. W ocenie Sądu strona powodowa nie wykazała przy tym, iż dobro dziecka wymaga zakazania osobistej styczności dziecka z ojcem. Jak bowiem wynika z jej twierdzeń, ewentualna przemoc pozwanego nie była skierowana wobec małoletniego. Nie przekonuje także stanowisko powódki, iż wyłączenie tych kontaktów uzasadnia uzależnienie pozwanego od alkoholu. Nie negując, iż tego rodzaju problem u ojca dziecka występuje, o czym świadczy chociażby przedłożony przezeń dokument potwierdzający fakt odbywania terapii na dziennym oddziale odwykowym, to brak jest podstaw do jednoznacznego uznania – zwłaszcza w świetle pisma jego pracodawcy, z którego wynika, że pozwany starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu obowiązki kierowcy, nigdy zaś nie ujawniono u niego stanu po spożyciu alkoholu – iż owa dysfunkcja pozwanego przemawia za wyłączeniem jego styczności z powodem.

Ustalając te proporcje Sąd miał także na uwadze gorszą sytuację materialną matki powoda od pozwanego. W tym kontekście Sąd miał także uwzględnić, iż matka małoletniego w nieodległej przyszłości będzie w stanie podjąć zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak bowiem wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, babcia macierzysta powoda deklaruje pomoc w sprawowaniu opieki nad nim, matka dziecka odmawia zaś tej pomocy z uwagi na obawę zakażenia jej schorowanego ojca. Uzasadnienie to przestanie być jednak wkrótce aktualne, skoro matka dziecka oświadczyła, że ma on zostać zaszczepiony w okolicach 15 marca 2021 r.

Reasumując zatem wszystkie powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, Sąd doszedł do przekonania, że zgłoszone przed Sądem przez powoda żądanie zwiększenia alimentów na jego rzecz zasługiwało na uwzględnienie w części, tj. co do kwoty po 800 złotych miesięcznie w miejsce kwoty 400 złotych miesięcznie (punkt 2. wyroku). W ocenie Sądu zasądzona kwota jest adekwatna do możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego oraz usprawiedliwionych potrzeb powoda, a nadto uwzględnia obowiązek alimentacyjny matki uprawnionego. Z tego powodu w punkcie 3. wyroku Sąd oddalił powództwo powyżej kwoty 800 złotych miesięcznie tytułem alimentów.

Datę powstania nowego obowiązku alimentacyjnego ustalono z dniem wniesienia powództwa w niniejszej sprawie, czego żadna ze stron w toku postępowania nie kwestionowała.

O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c.

Bacząc na sytuację ekonomiczną powoda i art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania strony powodowej kosztami procesu. Określone art. 102 k.p.c. przesłanki, obejmujące wystąpienie w sprawie wypadków szczególnie uzasadnionych, należy rozumieć w ten sposób, iż dotyczy to sytuacji, w których zasądzenie kosztów na rzecz wygrywającego przeciwnika w całości, a nawet w części, byłoby sprzeczne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. Istotne w tym zakresie są zatem okoliczności związane z przebiegiem sprawy - charakterem zgłoszonego roszczenia, jego znaczenia dla strony, subiektywnym przekonaniem o zasadności roszczenia, przedawnieniem roszczenia oraz leżącymi poza procesem np. związane z sytuacją majątkową i życiową strony. Ocena, czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie należy do sądu, który powinien dokonać jej w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego. W niniejszej sprawie z uwagi na fakt, że powód

jest małoletni, nie posiada majątku, a także biorąc pod uwagę charakter tego postępowania, pomimo przegrania przez niego w większej części procesu, tj. powyżej kwoty 800 złotych miesięcznie, ze względów słuszności nie należało go obciążać kosztami tego postępowania na rzecz pozwanego.

1) Ponadto z mocy art. 113 ust. 1 i 4 w zw. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200,00 złotych z tytułu części opłaty od pozwu, od uiszczenia której strona powodowa była zwolniona z mocy prawa (art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2008 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz.U. nr 167 poz. 1398 z późn. zm.). Kwota ta stanowiła równowartość połowy opłaty obliczonej od uwzględnionej w niniejszym postępowaniu wartości przedmiotu sporu (4.800 złotych). W ocenie Sądu za nieobciążaniem pozwanego kosztami w pozostałym zakresie przemawiało jego ostateczne stanowisko procesowe, dążące do ugodowego załatwienia sprawy na poziomie przyjętym finalnie przez Sąd orzekający w niniejszej sprawie.

W punkcie 6 Sąd orzekł o natychmiastowej wykonalności punktu 2. wyroku na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

SSR Jakub Paciorek